

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильчук А. Л. Функціональна анатомія тонкоматеріальних тіл людини. Львів.: „Каменяр”, 2003. - 416 с. + 24 акр. вклейок.
2. Васильчук А. Л. Атлас функціональної анатомії тонкоматеріальних тіл людини. Львів.: „Каменяр”, 2003. - 648 с.
3. Васильчук А.Л. Біолокація тонкоматеріальних тіл людини. - Львів: Сполом, 2007. - 600 с. з іл.
4. Vasil'čuk Anatolij. Enioanatomie jemnohmotných těl člověka / Monografie. – Skalica: Elena Mikúsová MM, 2009. – 1 144 s., 407 barevných obrázků.
5. Vasil'čuk Anatolij. Enioanatomický výkladový slovník. – Skalica: MM a spol., s. r. o., 2012 r. – 1 592 s.
6. Vasil'čuk Anatolij. Enioanatomický obrazový slovník. – Skalica: MM a spol., s. r. o., 2012 r. – 784 s.
7. Vasil'čuk Anatolij. Mezioborový slovník eniologie. – Skalica: MM a spol., s. r. o., 2012 r. – 400 s.
8. Vasilchuk Anatolij. The Enioanatomy of Human Subtle Bodies / Monograph. – Skalica: MM a spol., s. r. o., 2012 y. – 684 s.: il.

О.Л. ВИСОЦЬКА

МОРАЛЬНИЙ АСПЕКТ ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ (ДУМКИ ВИДАТНИХ ЛЮДЕЙ)

У статті досліджено моральний аспект вживання алкоголю за висловлюваннями видатних людей. Здійснено огляд літературних джерел, котрі містять висловлювання видатних людей на різні теми. Обрані висловлювання систематизовано. Проведено їхній аналіз. З'ясовано різні аспекти впливу вживання алкоголю на моральність людини. Зроблено висновки з проведеного дослідження.

Ключові слова: алкоголь, вплив на організм.

В статье исследован моральный аспект употребления алкоголя согласно с высказываниями выдающихся людей. Осуществлен осмотр литературных источников, которые содержат высказывания выдающихся людей на разные темы. Выбранные высказывания систематизированы. Произведён их анализ. Выяснен ряд аспектов влияния употребления алкоголя на моральность человека. Сделаны выводы из проведённого исследования.

Ключевые слова: алкоголь, влияние на организм.

A moral aspect of the alcohol use in different sayings of the outstanding people is investigated in the article. A review of the bibliography containing the sayings of the outstanding people on different topics is made. The selected sayings are systematized. An analysis is made. Different aspects of influence of alcohol use on the morality of a person (human) are found out. The conclusions of the conducted investigation are made.

Key words: alcohol effects on the body.

1. Вступ

Знання про шкідливість вживання алкоголю були наявні в суспільній свідомості ще задовго до того, як науковці дослідили різні аспекти цього впливу. Вони сформувалися в результаті накопичення як індивідуального досвіду, так і досвіду інших людей, у т. ч. попередніх поколінь. Такі знання передавалися не тільки у вигляді народної мудрості: усних переказів, казок, прислів'їв та приказок, але й у письмових літературних та інших

творах діячів науки, культури, політики, мистецтва тощо, і часто поширювалися у вигляді висловлювань видатних людей, зокрема, “крилатих висловів”, що також користувалися авторитетом серед різних верств населення. Відповідно, вони мали значний вплив на формування суспільної свідомості, проте даний аспект до сьогодні є недостатньо дослідженим та потребує належного вивчення і висвітлення.

У попередньому дослідженні [1], як і в низці інших досліджень, розглядалося, яку шкоду завдає вживання алкоголю здоров'ю людини, її благополуччю та соціальному становищу тощо. Проте, як можна припустити, найбільшої шкоди вживання алкоголю завдає саме соціальній природі людини, деформує процес її соціалізації, перешкоджає формуванню людини як повноцінного члена суспільства і громадянина, а отже і робить непоправну шкоду суспільству, руйнуючи його підвалини.

Мета роботи: дослідити моральний аспект вживання алкоголю за думками видатних людей.

Завдання праці:

- зробити огляд літературних джерел для пошуку висловлювань видатних людей, у котрих йдеться про моральний аспект вживання алкоголю;
- здійснити класифікацію знайдених висловлювань за певними ознаками, а саме за різними наслідками вживання алкоголю на стосунки поміж людьми;
- здійснити аналіз отриманих даних;
- зробити висновки з проведеної роботи.

Передбачено також накреслити перспективи подальших досліджень у цьому керунку.

2. Результати дослідження

Літературними джерелами для проведення дослідження на задану тему слугують збірники висловлювань видатних людей із різного приводу. Як було з'ясовано, лише невелика кількість з них містить висловлювання на задану тему.

Як свідчить здійснений огляд літературних джерел, моральний конфлікт, спричинений вживанням алкоголю, теж має декілька аспектів. Першим і найважливішим із них, з огляду на обрану тему дослідження, є -- спричинення конфлікту людини із власною совістю із-за вживання алкоголю. Згідно з чинною класифікацією, такий конфлікт належить до внутрішньоособистісних конфліктів.

1. Конфлікт із совістю

П'яний робить багато такого, від чого, протверезівши, червоніє. Сенека [3, с. 428].

Людина п'яна здатна на вчинки, про які вона твереза не наважилася б і подумати. Л. М. Толстой [3, с. 429].

Тверезому соромно за те, за що не соромно п'яному. Л. М. Толстой [3, с. 429].

Люди знають цю властивість вина заглушати голос совісті і свідомо вживають його з цією метою. Л. М. Толстой [3, с. 429].

Два останні висловлювання, крім конфлікту з совістю, вказують і на причини вживання алкоголю. У них висловлена суттєва, головна причина, з якої люди вдаються до одурманюючих речовин: п'яна людина здатна вчинити так, як не зможе вчинити тверезою, оскільки її совість - не дозволить їй зробити цього. Отже, вживання алкоголю приглушує голос совісті, а тривале вживання взагалі вбиває його. В інших висловлюваннях йдеться про моральні страждання людини, котра вживає алкоголь.

Проте, значно більше серед таких висловлювань тих, у котрих йдеться про наслідки вживання алкоголю, а саме про шкоду для людини, її особистості, інших людей і для суспільства.

2. Моральна деградація (втрата людської подоби)

Вино надає кожному, хто його п'є, чотирьох властивостей. Спочатку людина стає схожою на павича – вона бахвалиться, її рухи плавні та величні. Згодом вона набуває характеру мавпи і починає зі всіма жартувати та загравати. Потім -- уподібнюється леву і

стає самовпевненою, гордовитою, впевненою у власних силах. Але на завершення -- перетворюється на свиноподібну істоту, котра вивалюється в багні. Абуль-Фарадж [3, с. 428].

П'яному ніхто не довірить нічого таємного. Зенон [3, с. 429].

Пияцтво не створює вад, а лише виставляє їх напоказ. У чванливого та хвалька росте чванство, у жорстокого – лють, у зазидючого – злість; кожна вада виходить назовні. Сенека [3, с. 429].

Найжахливішим наслідком п'янок труків – те, що вино затуманює розум і совість людей: люди від вживання вина стають грубшими, тупішими і злішими. Л. М. Толстой [3, с. 430].

Вино скотинить і звірить людину, робить її жорстокішою і відволікає від світлих думок, тупить її. Ф. М. Достоевський [2, с. 500].

П'яна людина – не людина, бо вона втратила те, що відрізняє людину від худоби – розум. Т. Пен [2, с. 500].

У цих висловлюваннях також йдеться про те, що трапляється з людиною внаслідок уживання алкоголю: вона деградує і втрачає людські риси, зокрема, втрачає власний розум. Відтак, вона втрачає свою вартість в очах оточуючих, їхню прихильність і довіру. У багатьох висловлюваннях є думка про те, що вживання алкоголю робить людину подібною до тварин: до павича, до мавпи, до лева, і врешті-решт до свині. У народі також побутує подібне уявлення, котре відображене в популярному висловлюванні: “напився, як свиня”. Тут проводиться аналогія поведінки п'яної людини зі свинею, яка вірна лише у такому сенсі, оскільки насправді свині не вживають алкоголю і поведуться так завжди.

Наслідком особистісної деградації стає антисуспільна поведінка, про що йдеться в інших висловлюваннях. Саме вона стає причиною багатьох, найрізноманітніших конфліктів.

3. Антисуспільна поведінка

Початок шляху – чарка, середина – компанія, котра випиває, легка випивка, декілька чарчин за обідом, кінцівка – у буцигарні за вбивство в п'яному стані, за розтрату, у психіатричній лікарні, у могилі від випадкової легкої хвороби. Дж. Лондон [2, с. 501].

Хто п'є, той ста(є)в на шлях розбещення. Дж. Чосер [2, с. 504].

Алкоголізм і злочинність – це два явища суспільного життя, які перебувають у тісному зв'язку один із одним. І. П. Мережковський [2, с. 504].

Давно встановлено і лікарями і криміналістами, що алкоголізм і злочинність – рідні брат і сестра. К. М. Бер [2, с. 504].

Алкоголь перетворює людину на вбивцю і злодія. К. Колтон [2, с. 504].

Алкоголь – постачальник людей для тюрем. А. Бодріраллар [2, с. 504].

Рідко який злодій і вбивця здійснює свою справу тверезим Л. М. Толстой [2, с. 504].

Дев'ять десятих з усієї кількості злочинів, котрі заплямовують людство, здійснені під впливом вина. Л. М. Толстой [2, с. 504].

Як бачимо, із наведених вище висловлювань, людина, котра вживає алкоголь, стає небезпечною для оточуючих і для суспільства в цілому. Вона не дотримується, прийнятих між людьми, норм поведінки і, як наслідок, заслуговує осуду та покарання за антисуспільні вчинки. За цими висловлюваннями можна простежити шлях, котрий чекає на того, хто вживає алкоголь: від легкої випивки у компанії -- до злочину, тюрми та могили... У них відстежується зв'язок вживання алкоголю з усіма цими суспільними негараздами. Все це звучить як суворе попередження для тих, котрі бажають випити. Таким чином, тому, хто дослухається до мудрості інших – тобто вчиться не на власних помилках – легше уникнути бід, котрі несе їм алкоголь.

Іншим моральним аспектом вживання алкоголю є руйнація сім'ї, на що вказуємо в наступних висловлюваннях.

4. Руїнація сім'ї (збитки близьким)

Вино нищить тілесне здоров'я людей, нищить розумові здібності, нищить добробут родин і, що найжахливіше, нищить душі людей та їхніх нащадків (спадкоємців). Л. М. Толстой [2, с. 499].

Чи знаєте ви, що п'є ця людина зі своєї шклянки, котра тремтить у її тремтячій від пияцтва руці? Вона п'є слези, кров, життя своєї родини і своїх дітей. Ф. Ламенне [2, с. 499].

Можемо сказати, що скільки чоловіки вихилили горілки, стільки їхні дружини та діти пролили сліз. Н. А. Семашко [2, с. 499].

Звичка пити, що дедалі посилюється зі збільшенням і здешевленням виробництва алкогольних напоїв, підриває підвалини родинного життя. А. Форель [2, с. 499].

За цими висловлюваннями, алкоголь несе горе родинам тих, котрі його вживають, тобто найближчим людям. Це і зuboжіння родин, і розпад сімей, і негативний вплив на нащадків (спадкоємців).

Інші висловлювання вказують на те, що п'яниці завдають великої шкоди не тільки собі та власним родинам, близьким, але й іншим людям.

5. Збитки іншим людям

Людина, котра хильнула зайвого, не береже таємниць і не виконує обіцянок. Сервантес [3, с. 429].

Пиятика – причина слабкості та хворобливості дітей. Гіпократ [2, с. 503].

Алкоголіки нагороджують своїх дітей різними важкими каліцтвами, серед яких почесне місце займають психічні хвороби. В. Я. Канель [2, с. 503].

Багато ідіотів і немічних з'являються на світ від батьків, котрі піддалися пияцтву. Ф. Бекон [2, с. 503].

Яким би щасливим не відчував себе п'яниця від вина, він далекий від істинного щастя, тому що для нього це щастя, для інших – горе; сьогодні це щастя, завтра – нещастя. Р. Тагор [3, с. 430].

З викладеного випливає, що непрямой шкоди від вживання алкоголю зазнають всі люди, а не тільки ті, котрі його вживають. Це --і різні хвороби, котрих зазнають, як пияки та їхні діти, так і втрата моральних рис (подоби), що має прояв у відповідній поведінці. Тому пияцтво не можна локалізувати, воно неминуче торкнеться всіх.

Нарешті, знаходимо також низку висловлювань про те, що ті, котрі вживають алкоголь, завдають шкоди не тільки собі та іншим людям, але й цілому суспільству загалом.

6. Збитки суспільству

Алкоголізм – це породження варварства, котре мертвою хваткою тримає людство з часів сивої і дикої давнини, збираючи з нього жахливу данину, пожираючи молодість, підриваючи сили, пригнічуючи енергію, втрачаючи кращий цвіт людського роду. Дж. Лондон [2, с. 497].

Важко і не можливо охопити уявою ту кількість бід, яку спричиняє людству вживання алкоголю Ф. Ф. Ерісман [2, с. 498].

Алкоголь спричиняє цілому людству більше горя, ніж радощів, хоча його і вживають задля них. Скільки талановитих людей загинуло і гине із-за нього. І. П. Павлов [2, с. 498].

Ніякі напасті та злочини не знищують стільки люду і народного багатства, як пияцтво. Ф. Бекон [2, с. 498].

Пияцтво є величезним злом для людини, суспільства та держави. П. І. Ковалевський [2, с. 498].

Алкоголізм є таким соціальним злом, котре важко переоцінити. В. П. Бехтерев [2, с. 498].

Чим більше шкоди завдає алкоголь окремим громадянам, чим більше поширюється це зло, тим більше страждає суспільство, оскільки інші люди змушені нести тягар пияцтва,

як окремих його членів, так і всіх їх загалом. Відтак, алкоголь стає перешкодою на шляху до щастя, як окремої людини, так і цілого суспільства.

Є й інші аспекти аморального впливу алкоголю на людей і суспільство.

7. Поганий приклад для інших

Алкоголізм не згасає разом із людиною; він передається нащадкам (спадкоємцям) у надзвичайно численних і різноманітних формах. А. Фурньє [2, с. 503].

Пияки ніколи б не стали пияками, якби не бачили шанованих і поважаних всіма людей, котрі п'ють вино і пригощають ним інших. Л. М. Толстой [3, с. 430].

Моральне розтління поширюється на інших також у той спосіб, що поганий приклад передається іншим. Тому руйнація моральних засад суспільства, людських норм співжиття, вироблених попередніми поколіннями, що становлять досвід людства, триває. А ворог моралі стає ворогом, як кожної людини, так і людства загалом.

Проте, всі аспекти вживання алкоголю, котрі можна знайти у висловлюваннях видатних людей, не обмежуються наведеним переліком. Окремо слід виділити групу висловлювань, у котрих йдеться про можливість щодо *профілактики та подолання* вживання алкоголю.

Спитай у п'яниці, як би він міг припинити пиячити? Я відповім за нього: нехай частіше згадує про справи, котрі він чинить у п'яному вигляді. Піфагор [3, с. 430].

На питання, як не стати п'яницею, Анахарсіс відповів: мати перед очима п'яницю в усій огидності. Анахарсіс [3, с. 431].

Проте таких висловлювань не багато, та й розраховані ці засоби протидії та подолання згубного впливу алкоголю лише на те, що в людині прокинеться совість. Мабуть, розраховувати на це можна далеко не завжди, оскільки, моральність людини далеко не завжди може подолати лихо, котре призводить до втрати людиною власної совісті і, як наслідок, численних конфліктів та спричинених ними бід.

Серед висловлювань знаходимо також і ті, у котрих йдеться про *наслідки відмови від вживання алкоголю*:

Важко собі уявити, яка щаслива зміна відбулася б у нашому житті, якби люди припинили одурманювати і отруювати себе горілкою. Л. М. Толстой [2, с. 505].

Людство могло б досягнути неймовірних успіхів, якби воно було тверезішим. І. Гете [2, с. 505].

Очевидно, що скільки часу люди вживають алкоголь, стільки ж часу вони знають про його згубний вплив, і тому завжди прагнули до утвердження тверезості.

3. Висновки

1. Згідно з отриманими даними, вживання алкоголю завдає збитків (шкоди) як окремій людині, котра його вживає, так і близьким та іншим людям, а також суспільству загалом – отже, за своєю сутністю є аморальним.

2. Який би з аспектів вживання алкоголю не розглядався, завжди можна знайти низку висловлювань, якщо не про користь його вживання, то, принаймні, про безпечність чи відсутність шкоди; проте, якщо розглядати саме моральний аспект вживання алкоголю, то висловлювання, які б свідчили про користь від його вживання -- відсутні, це свідчить про те, що моральні збитки, в даному випадку, є незаперечними і непоправними.

3. Вживання алкоголю завдає збитків (шкоди) особистості людини, руйнує її відчуття провини, призводить до втрати совісті, а також завдає шкоди її близьким, іншим людям і цілому суспільству загалом, а тому суперечить вимогам суспільної моралі і є неприйнятним у світлі норм поведінки між людьми, оскільки спричиняє різноманітні конфлікти.

У майбутньому передбачено провести дослідження впливу вживання алкоголю на різні рівні структури моралі та їхні окремі складові, розглянути та проаналізувати зміни в них.

ЛІТЕРАТУРА

1. Висоцька О. Л. Виховання тверезості в традиції народної мудрості // Формування тверезого способу життя в сім'ї та суспільстві: Матеріали II науково-практичної конференції. – Біла Церква, 2013. – С. 78-88.
2. Воронцов В. В. Симфонія розума. Афоризми и изречения отечественных и зарубежных авторов. – М.: Молодая гвардия, 1977. – 624 с.
3. Разум сердца: Мир нравственности в высказываниях и афоризмах / Сост.: В. Н. Назаров, Г. П. Сидоров. – М.: Политиздат, 1989. – 605 с.

Ю.О. МАТВІЄНКО

НЕВІДКЛАДНІ ЕКСТРАПІРАМІДНІ СИНДРОМИ У ПРАКТИЦІ НЕВРОЛОГА

У цій статті розглянуто групу ургентних рухових синдромів, пов'язаних із ураженням базальних гангліїв, котрі інколи створюють значні діагностичні труднощі у роботі невролога.

Ключові слова: екстрапірамідний синдром, м'язова ригідність, серотоніновий синдром, паркінсонізм, хорея, м'язова дистонія, міоклонія, діагностика, лікування

В этой статье рассмотрено группу неотложных моторных расстройств, связанных с поражением базальных ганглиев, которые иногда создают выраженные диагностические трудности в работе невролога.

Ключевые слова: экстрапирамидный синдром, мышечная ригидность, серотониновый синдром, паркинсонизм, хорея, мышечная дистония, миоклония, диагностика, лечение

This article is dedicated to the group of emergency movement disorders, associated with affection of basal ganglia and sometimes very challenging for neurologists.

Key words: extrapyramidal syndrome, muscular rigidity, serotonin syndrome, parkinsonism, chorea, muscular dystonia, myoclonia, diagnosis, treatment

Невідкладними руховими розладами (НРР) вважають будь-які неврологічні стани з гострим або підгострим початком, при яких у клінічній картині домінують первинні моторні синдроми і запізніла діагностика та лікування котрих можуть спричинити тривалу інвалідизацію і навіть смерть. Інформація про них у медичній літературі досить розкидана і несистематизована.

У цій статті наведено клінічні прояви, діагностику і лікування НРР. Їх патофізіологію буде розглянуто, якщо вона релевантна щодо вищеназваних аспектів.

1. РОЗЛАДИ, ЩО ПРОЯВЛЯЮТЬСЯ М'ЯЗОВОЮ РИГІДНІСТЮ

1.1. Злоякісний нейролептичний синдром

Злоякісний нейролептичний синдром (ЗНС) уперше описали в 1960 році. Він характеризується клінічною тріадою м'язової ригідності, дисавтономії і змінами психічного статусу та за визначенням спричиняється антипсихотичними агентами. Ригідність зазвичай генералізована, часто супроводжується тяжкою акінезією, яка буквально приковує пацієнта до ліжка. Інколи виникають рабдоміоліз і ниркова недостатність. Розлади ковтання настільки виражені, що нерідко призводять до аспіраційної пневмонії. Хворий не говорить, рівні свідомості можуть коливатися. Дисавтономія проявляється у вигляді лихоманки, пітливості, задухи, тахікардії і лабільного артеріального тиску. Із масовим поширенням атипичних